Üdvözöljük a családokat a neonatális/perinatális intenzív centrumban

Perinatális Intenzív Centrum (PIC)

Azok a beteg újszülöttek, akik születésük után orvosi ellátásra szorulnak, általában az úgynevezett Neonatális Intenzív Centrumokba (NIC)/Perinatális Intenzív Centrumokba (PIC) kerülnek. A PIC/NIC-ek fejlett technológiát és speciális egészségügyi megoldásokat kínálnak, amely megfelelő ellátást biztosít a koraszülött, illetve beteg újszülött babáknak.

Az édesanyák és édesapák általában kénytelenek a szülővé válás folyamatával sokkal korábban szembenézni, mint tervezték. Rendkívül megterhelő számukra gyermeküket kritikus állapotban, egy ismeretlen közegben látni a PIC-en. Időre, szociális és pszichológiai támogatásra és bátorításra van szükségük, hogy meg tudjanak küzdeni a nehéz helyzetekkel, valamint, hogy szülőként megtalálják helyüket gyermekük ellátásában. Ez a helyzet a család többi tagjára egyaránt hatással van, úgy a testvérekre, mint a nagyszülőkre, és a barátokra.

Család a PIC-en

Édesanyák

- Szoros kötődést kell kialakítaniuk babájukkal.
- Olyan hamar be kell őket vonni a mindennapi ellátási folyamatokba, amennyire csak lehet.
- Ők maguk is kritikus állapotban lehetnek.
- Bátorítanunk kell őket, hogy minél előbb kezdjenek el fejni/szoptatni, valamint, hogy minél több ápolási tevékenységet ők maguk lássanak el.

Édesapák

- Egyszerre aggódnak az édesanya és a baba állapotáért.
- Be lehet vonni őket a gyermek ellátásába már a kezdetektől.
- Nem biztos, hogy állandóan a kórházban, gyermekük mellett tudnak lenni.
- Ők lehetek a kapocs a gyermek és a többi családtag között.

Család és barátok

- Ugyanúgy aggódnak, és szeretnének segíteni.
- Számos különböző módon tudják támogatni a szülőket.
- Fontosak lehetnek a szülőknek abban, hogy fenntartsák a normalitás érzését.
- A testvéreknek el kell magyarázni, hogy valójában mi is történik.

Testvérek

- Nem biztos, hogy megértik mi történik, és hogyan tudnak segíteni.
- Nem biztos, hogy megértik szüleik érzelmeit és tetteit.
- Be kell őket vonni az új szituációkba amennyire csak lehet.
- Életkoruknak megfelelő információkra van szükségük.

powered by EFCNI european foundation for the care of newborn infants

támogató szervezetek MELLETTED A HELYEM

Az információs anyag nyomtatása a Nemzeti Erőforrás Alap pályázati keretein belül valósult meg. Nemzeti Együttműködési Alap

Kötődés és kapcsolat

A kötődés a baba érzelmi kapcsolatát jelenti szüleivel (vagy gondviselőjével), és biztonságos, kölcsönös, és hosszantartó kapcsolatot jelent. A kötődési folyamat születés után nem sokkal kezdődik, gyorsan fejlődik az első hónapok során, és folytatódik egész életen keresztül.

A kapcsolat kialakulása a szülők gyermekük felé érzett ragaszkodására utal. A kapcsolat kialakulásának folyamata már születés előtt megkezdődik, és nagyban befolyásolják a terhesség és a szülés alatt megélt élmények. Szülés után a kapcsolat általában nagyon gyorsan, az első néhány napban, esetleg hétben kialakul.

Nikk Connemann, Hollandia (neonatológus):

„Mialatt gyakorlaton voltam hallgatóként a PIC osztályon, egy édesanya elmesélte kisbabája történtét, ami rádöbbentett jelenléte fontosságára gyermeke életében. Neonatológusként nem győzöm hangsúlyozni a család jelenlétének fontosságát az osztályon, gyermekük fizikai, kognitív és pszichológiai fejlődése érdekében. A szülők bevonása a mindennapi ellátásba csökkenti feszültségüket, és a kompetencia érzésével ruházza fel őket, amely segít átvészelni a PIC-cen töltött időt. Az egészségügyi dolgozóknak el kell ismerniük a szülőket, mint az újszülött elsődleges gondozóit, és a PIC dolgozói csapatának elengedhetetlen tagjait."

A fizikai kontaktus a szülők bőrével az első fontos egység, amely segít elindítani a kapcsolat kialakulását szülés után. A további interakciók a szülők és gyermekük között, valamint a napi teendők kivitelezése segíthetnek egy erős, és megbízható kapcsolat kialakításában. Ezen kölcsönhatások magukba foglalják a gyermekhez történő beszédet, a kenguru-módszer alkalmazását, amikor a baba bőr-bőr kontaktusban van édesanyjával vagy édesapjával, a szoptatást, vagy akár csak a baba szemlélését. Akár egy, az újszülöttről készült kép nézegetése is segíthet ezt a kapcsolatot erősíteni.

Jóllehet, minden baba kialakít egyfajta kapcsolatot szüleivel, a különböző kötődési sémák, és a kialakult kapcsolat minősége befolyásolhatják a szociális és érzelmi fejlődést, valamint viselkedést a későbbiekben a gyermek életében. A szülők és gyermekük szeparációja azonnal a megszületés után ezen alapvető kapcsolatteremtési folyamatok megszakítását eredményezheti.

Ebből adódóan a szülők bevonása a mindennapi ellátási folyamatokba, és bátorításuk annak érdekében, hogy gyermekükkel minél hamarabb teremtsenek kapcsolatot, kedvezően hathat viszonyukra, valamint a gyermek későbbi fejlődésére.

Hogyan integráljuk és vonjuk be a szülőket a PIC-en folyó munkába?

Világszerte az összes újszülött körülbelül 10%-a szorul megszületése után intenzív osztályos ellátásra. Specializálódott egészségügyi dolgozók csapata gondoskodik a babák megfelelő terápiájáról. Klfejlesztettek különböző programokat, edukációs tréningeket arra vonatkozóan hogy a szülőket és a családot integrálni lehessen a gyermekek ellátásába.

Az **egységben történő ellátás** bevezetése a PIC-ekben lehetővé teszi az édesanyáknak, hogy gyermekük mellett maradhassanak a baba teljes kórházi tartózkodása alatt még akkor is, ha az anyának további orvosi ellátásra van szüksége, pl. császármetszés után.

A **családközpontú ellátás** koncepciója minden létesítményben különbözik, azonban némely elemei azonosak. Ez a fajta megközelítés segít felismerni a családot, mint elengedhetetlen állandót a gyermek életében. Ebből adódóan többféle szolgáltatást biztosít a családnak, mint egységnek, nem csupán a babára koncentrál. A szülők a nap 24 órájában gyermekük mellett lehetnek, és bevonják, valamint megbízzák őket gyermekük ellátásával. A különböző szociális szervezetek, pszichológiai segítők, vagy rendszeres konzultációs időszakok is beiktathatók a szülők támogatásába.

Néhány PIC-en olyan irányelveket is beiktattak, miszerint a szülőkön kívül **más családtag is bevonható** az ellátásba. A szülők beleegyezésével testvérek, nagyszülők, illetve más családtagok egyaránt részt vehetnek az etetésekben, vagy a kenguru módszer alkalmazásában. A testvérek esetében a korai bevonódás nagyon hatásos lehet ebben a szituációban.

A szakértők egyöntetűen támogatják a családközpontú megközelítés bevezetését, mivel evidenciák támasztják alá az előnyeit a babák, a szülők és a PIC egészségügyi személyzete szempontjából egyaránt.

Kiegészítő eszközök

A szülők és a család beengedése az osztályra 24 órában a hét minden napján (24/7) a PIC-eken az optimális út annak érdekében, hogy a családi kapcsolatokat erősítsük szülők és újszülöttjük között. Azonban ez nem mindig, nem minden családtag esetében valósítható meg, vagyis nem minden családtag tudja a babát látogatni. Ezen esetekben az új technológiák megfelelő kiegészítésül szolgálhatnak. Néhány kórház például videokamerákat biztosít, amelyek a gyermek ágya/inkubátora fölé helyezhetők. A szülők, illetve más családtagok láthatják az újszülöttet bármely, az internethez csatlakoztatható eszköz segítségével (mobiltelefon, laptop stb). Számos különböző előnye van ennek a technológiának. Leginkább a szülőknek, a nagyszülőknek és a testvéreknek nyújt segítséget, hogy láthassák a babát, amikor nincs lehetőségük állandóan ott lenni az osztályon.

Mindy, USA (egy koraszülött baba édesanyja):

„Nagyon nehéz volt számomra otthagyni kisfiamat a kórházban, miután engem hazaengedtek. Nagyon értékeltük azt a hatalmas lehetőséget, hogy fiunkat videón követhettük, mikor személyesen nem lehettünk ott mellette. így, egy különleges módon mégiscsak együtt lehettünk, mint család. Élveztem, hogy bármikor láthattam amikor csak akartam, és tudtam, hogy minden rendben van vele."

A család integrációja a PIC ellátásba erősítheti a szülők, a család többi tagja, illetve az egészségügyi dolgozók közti kapcsolatot, valamint hozzájárul egy, a fejlődést elősegítő környezet kialakításához a koraszülött, vagy beteg újszülött esetében. Mindemellett nem minden esetben megoldható, hogy a család állandóan a gyermekkel lehessen. Kiegészítő eszközökkel áthidalható az a képzeletbeli szakadék, amelyet a baba újszülött intenzív osztályon történő tartózkodása eredményez.

EFCNI

Az Európai Alapítvány az Újszülöttek Ellátásáért az első egész Európára kitrejedő szervezet és hálózat, amely a koraszülöttek, újszülöttek és családjuk érdekeit képviseli. Szülőket, különböző tudományágak egészségügyi szakembereit, valamint tudósokat foglal magába azzal a közös céllal, hogy javítsa a kora- és újszülöttek hosszú távú egészségét úgy, hogy biztosítja a lehető legjobb megelőzést, gyógyítást, ellátást és támogatást. További információért arról, hogy miként üdvözölhetjük a családokat a PIC-osztályokon látogasson el a **www.efcni.org** weboldalra.

Ezúton szeretnénk megköszönni Gross Dorottyának és Dr. Nádor Csabának a tájékoztató magyar nyelvre fordítását.

Külön köszönet Nikk Connemann-nak támogatásáért és tanácsaiért.

Az „Üdvözöljük a családokat a Neonatális/Perinatális Intenzív Centrumban" topikot a Natus támogatta.

EFCNI european foundation for the care of newborn infants

© 5/ 2017 EFCNI. All rights reserved.
The content presented here is for information only. It is not a substitute for professional medical advice, and it should not be used to diagnose or treat a health problem or disease.